

Виховна година до 170-ї річниці виходу друком першого видання «Кобзаря»

Т.Г.Шевченка

Вихователь Чумак О.М.

/Святково прибраний зал. Посеред сцени портрет Т.Г.Шевченка, обрамлений вишитим рушником, поруч гілки калини, ялини. По обох боках слова:

«Встане правда! Встане воля!

І мене в сім'ї великій,

В сім'ї вольній, новій,

Не забудьте пом'янути

Не злим тихим словом»

За журнальним столиком, застеленим рушником, сидять ведучі. На столику видання Кобзаря. Хоровий колектив чи вокальний ансамбль слід розмістити в зручному місці, враховуючи особливості сцени чи глядацького залу.

Починає звучати мелодія пісні на слова Т.Г.Шевченка «Реве та стогне Дніпр широкий», або «Заповіт».

Ведучі зодягнуті в українські національні костюми/.

Ведучий: Щовесни, коли тануть сніги і на рясті просягає веселка, повні сили живої снаги, ми вшановуємо пам'ять Шевченка. На оновленій нашій українській землі живе і вічно житиме в народі пам'ять по великого Кобзаря, геніального сина України, поборника святої правди. Тарас Григорович був одним із нас, народним пророком, титаном духу, першим, хто відверто закликав народ до збройного повстання.

...Вставайте,
Кайдани порвіте

І вражою злою кров'ю

Волю окропіте.

Ведуча: мрії Кобзаря звершились на його рідній землі, на нашій з вами Україні. І ми можемо з повним правом сказати:

Провіснику волі, великий титане

Оправдалися думи пророчі твої.

Приймай же данину любові і шани

Од вільних народів нової сім'ї

Найкращий і найповніший скарб доля дала йому лише по смерті -невмирущу славу і все розквітаючу радість, яку в мільйонів людських сердець все заново збуджуватимуть його твори.

Ведучий: Він був сином мужика і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком і став велетнем у царстві людської культури. Він був самоуком і вказав нові, світлі і вільні шляхи професорам і книжним ученим.

Ведуча: 10 літ він томився під вагою російської солдатської муштри, а для волі зробив більше ніж 10 переможних армій. Доля переслідувала його у житті, та вона не зуміла перетворити золото його душі у іржу, а ні його любові до людей в ненависть. Доля не шкодувала йому страждань, але й не пожаліла втіх, що били із здорового джерела життя.

/Ведучі виходять. Хор виконує відому пісню на слова поета «Думи мої, думи мої». Тим часом на сцені виходять Перебендя з хлопчиком-поводирем. Вони зупиняються перед портретом Т.Г.Шевченка. Хор замовкає/.

Читець: Перебендя старий, сліпий,

Хто його не знає?
Він усюди вештається
Та й на кобзі грає.
А хто грає, того знають
І дякують люди:
Він їм тугу розганяє,
Хоть сам світом нудить.
Сяде собі, заспіває
«Ой не шуми, луже!»

Вірш «Думка»

По закінченні «Така її доля»

Мені славні запорожці
Своїм трупо крили...
Почорніло я зелене,
Та за вашу волю...

Ведуча: так писав про поле Берестецької битви Тарас Шевченко коли відвідував його, подорожуючи по Рівненщині та Волині.

/На екрані проектується ілюстративний матеріал про музей-заповідник «Козацькі могили»/.

Було колись в Україні
Лихо танцювало,
Журба в шинку. Мед-горілку
Повстанцем кружала
Було колись добре жити
На тій Україні...

/Музика звучить.

Останні слова ведучої виконуються на фоні мелодії «Козацького маршу». Сцена затемнюється. На екрані проектується зображення батьківської хати Т.Шевченка/.

Ведучий: В похилій хатині край села

Над степом чистим і прозорим
Життя Тарасику дала
Кріпачка-мати вбита горем.

/Музика/

/На сцену виходять малий Тарас і його мати. Вокальний ансамбль виконує пісню «Садок вишневий коло хати» / сл.Т.Шевченка, муз. Я.Степового/.

Тарас читає: У тім гаю,

У тій хатині, у раю
Я бачив пекло...Там неволя,
Робота тяжкая, ніколи
І помолитись не дадуть
Там матір добрую мою
Ще молодую - у моглу
Нужда та праця положила...

Жінка в образі матері Тараса, пригортаючи хлопчика читає:

Синку.. .Як гірко, як нестерпно жаль,
Що долі нам нема з тобою!
Ми вбогі, змучені раби,
Не маєм радісної днини
Нам вік доводиться терпіть...
Не розгинать своєї спини...
Росте неправда на землі,
Згорованій, сльозами злитій.
О любі діточки малі
Одні залиштесь на світі
Рожеві квіти нещасливі...

«Місяць на небі»

/Мати і малий Тарас покидають сцену.

Виходить молодий Тарас у чорному сюртуку, білій сорочці і краватці. Несподівано доноситься люба українська народна пісня. Тарас слухає замислившись/.

Читає: Тяжко-важко в світі жити...

Сироті без роду:
Нема куди прихилитись, -
Хоч з гори та воду!
В того доля ходить полем
Колоски збирає;
А моя десь. Ледащиця,
За морем блукає.

Тарас виходить, пісня замовкає тихо, тихо.

Ведуча: Тембр Шевченкового голосу підсилюється до неймовірних висот всенародного розкриття і пробудження національно гідності.

Орися ж ти, моя ниво
Долом та горою!
Та засійся чорна ниво,
Волею ясною.

Ведучий: Розвернися на всі боки

Ниво-десятино!
Та посійся не словами
А розумом - ниво!

Буйна волелюбність - чи не найприкметніша риса Кобзаря. Верхи Шевченкової поезії - не спів свободі і уславлення її... Улюблений герой поезії - витязь народний,

повстанець-гайдамака, козак-запорожець, що виступає оборонником рідного краю, носієм народної правди. /Заповіт/.

Хор виконує пісню на слова Т.Шевченка «Заповіт». На екран проектується титульна сторінка «Кобзаря»

Ведуча: Ми чуємо тебе, Кобзарю крізь століття,
І голос твій на душі окриля.
Встає в новій красі, забувши лихоліття,
Твоя, Тарасе, звільнена земля!

